

ČMKOS k aktuální situaci České republiky

Usnesení 7. Sněmu ČMKOS z 8. března 2022

Základní otázkou dneška je, jakým způsobem se probíhající napadení Ukrajiny vojsky Ruska promítne do sociální a ekonomické situace České republiky. Do situace, která byla sama o sobě těžká již před tímto útokem (vznikající problém s energetickou chudobou) a která je o to ještě ve složitější situaci.

Problémy, které Česká republika měla především s rychle rostoucí inflací, veřejnými financemi a dalšími a dalšími oblastmi totiž nezmizely – jen je na určitý čas přebilo (a fakticky znásobilo a zesílilo) napadení Ukrajiny ruskými vojsky. O to bude řešení problémů těžší a náročnější. Podle našeho názoru je naprosto nezbytné posílit roli státu v ekonomice i ve společnosti a důrazně vyžadovat od státních orgánů každodenní aktivní přístup k řešení vzniklých potíží a problémů.

V nastalé situaci se ukazuje stále více jako zásadní úzká koordinace mezi rozpočtovou a měnovou politikou státu, především v boji proti inflaci. Ukrajinská krize nesporně přetrhala snahu ČNB o zastavení inflace prostřednictvím růstu úroků. Považujeme proto správné, že ČNB zjevně přistoupila k měnovým intervencím ve prospěch koruny. V tom je podle našeho názoru třeba pokračovat.

Celá řada dopadů a změn není ještě dnes jasná každopádně některé okruhy se již začínají vyjevovat a všechny se budou přímo či zprostředkovaně týkat státu, jeho organizací a samozřejmě i financí. Z toho důvodu je nutno považovat za nezbytné:

1. Bez odkladu schválit předložený návrh státního rozpočtu. Je nutno odblokovat „zamrzlý“ státní rozpočet a vrátit mu tak jeho postavení klíčového aktivního nástroje vlády pro realizaci následujících nezbytných opatření.
2. V maximální možné míře zjistit kvalitativní i kvantitativní dopady protiruských sankcí na české subjekty (stát, banky, firmy, podnikatele, zaměstnance, spotřebitele a další), a to jak dopady přímé, tak i dopady odvozené a dopady plynoucí z recipročních opatření ruské strany), a to ve všech ohledech ekonomický růst (výroba), zaměstnanost, spotřeba, inflace, kurs měny apod.
3. V návaznosti na to bude muset velmi rychle dojít k přehodnocení rozměru, struktury a parametrů státního i místních rozpočtů (včetně možných dočasných změn v RUD).

4. Bude muset dojít k zásadnímu posílení zdravotního sektoru, a to jak z pohledu finančního (posílení rozpočtů zdravotních pojišťoven), tak i věcného (posílení kapacity nemocnic a dalších zdravotnických zařízení).
5. Zajistit zásadní navýšení kapacit všech typů škol, a to jak z pohledu finančního, tak i věcného.
6. Musí být zesílena a zpřísněna ochrana bezpečností státu a občanů vč. ochrany uprchlíků
7. Značná pozornost bude muset být věnována opatřením proti vzniku paniky na trhu, nákupních horeček a zásobovacích problémů. Zvláštní pozornost musí být věnována zajištění klíčových komodit – základních potravin, dodávek všech druhů energií, vody a léků (včetně aktivizace náhradních a kompenzačních zdrojů).
8. Aktivovat a v případě nutnosti u klíčových komodit (energie, voda, atd.) zavést regulaci dodávek.
9. Zásadně posílit (a přechodně centralizovat) cenovou regulaci a cenové kontroly všemi regulátory, při zesílení regulace cen základních životních potřeb.
10. Kompenzovat případných dopady spojených s protiruskými sankcemi na úrovni firem i občanů.
11. Výrazné finanční i personální posílení systémů sociální ochrany a aktivní a pasívní politiky zaměstnanosti.
12. Zabezpečit celkovou ochranu, hmotné i finanční zabezpečení všech nezbytných potřeb válečných uprchlíků z Ukrajiny (včetně zdravotní péče).